

RAUHAN SAARI

Suuruuttaan ylpeilevän kaupungin ohi vyöryy suuri, mahtava virta.

Se suuri kaupunki riemuitsee suuruuttaan, vaikka se on rakennettu verisen hien kostuttamalle maalle ja vaikka se on koottu tuskan kiroomista hikikarpaloista. Ja mahtavuuttaan paisuu se suuri virta, vaikka sille elämän antavat pienet metsäpuroset.

Mutta keskellä virran väylää kohoaa kaunis, vihreälehtinen saari.

Tuon saaren neitscellistä kauneutta rakastaa tuo vuolas virta ja tuo korskea kaupunki. Väylältään on virta kaiken muun pyyhkinyt olemattomiin, mutta tuon hentoisen saaren se on jättänyt. Hellävaroen se sen ohi lipuu, rannan ruohostoa suudellen, Ja ylt'ympäriinsä on tuo korskea kaupunki laskenut maan valtansa alle, mutta tuon ainoan saaren se on säästänyt. Verisen hien jälkiä ei näy saarella, vaan ainoastaan kauniita kukkia ja ihania istutuksia.

Ja tuon kaupungin asukkaat ovat antaneet saarelle nimeksi "Rauhan Saari" — sillä he ovat tunteneet mielessään janoavaa rauhan kaipuuta. Ja toisinaan he sinne hikiseltä kaupungin iljängolta vetäytyvät — Rauhan Saarelleen — —

Kerran saapui tähän suureen kaupunkiin sosialisti. Hänen henkensä oli väsynyt villistä elämäntaistelusta: hän oli tahtonut kuivata maanpinnalta veriset hikipisarot, mutta työ oli hänelle liian raskas ja hän hikoili vain omaa vertaan lisäksi entiselle. Mutta nyt oli hän kulussa maailmalla, etsimässä rauhaa ja lepoa. Tällä tiellään joutui hän tähän suureen kaupunkiin.

Hän kulki loistavien palatsien ja jättiläismäisten tehtaiden välitse luikertelevilla kaduilla. Mutta korskan korkeat muurit

painostivat häntä ja työn tuima meteli tuskastutti häntä. Ja hänen väsynyt jalkansa livetti käytävän verilätäköissä — —

Täältä oli rauha kaukana: hän väistyi syrjemmälle.

Hän saapui hienoille boulevardeille, joilla vallitsi juhlallinen hiljaisuus. Mutta hänen silmiänsä huikasi asuinpalatsien kultainen silaus ja hänen korviaan vihloi kaikuva kevytmielinen, ontonauru. Ja jalokivistä taittui valo kuten suurista hikikarpaloista — — —

Ja hän pakeni yhäkin syrjemmälle.

Hän saapui laitakaupungin likaisille kujille, joiden reunoilla kallisteli lahoja töllejä. Mutta täällä juoksi veri virttoinaan katuojissa ja hikeä tihkui lastenkin ruumiista. Hän kuuli itkua jostakin, — hiljaista nyhkytystä kuin maan alta — ja ilma tuntui ineneen itseensä katkeraa valitusta ja synkkiä kiro sanoja. Hän kärsi rinnassaan tuskaa — tunsu rauhattomuutta — —

Ja hän pakeni täältäkin. Sillä hän oli lähtenyt etsimään rauhaa.

Silloin kuuli hän jonkun ylistävän Rauhan Saaren hiljaista kauneutta. Ja ilostuen suuntasi hän väsyneet askeleensa sinne.

Rauha on luonnon sopusointua: täältä Rauhan Saarelta hän sen viimeinkin uskoi löytäneensä. Hän oli sen luullut kätkeytyneen aarniometsien holveihin kauvas vuorten tuollepuolelle: äkki- arvaamatta hän sen nyt löysikin jättiläiskaupungin helmasta.

Hän kulki kuin lumottuna. Sulotuoksuiset kukkaset hänelle iloisia tervetulliaisia nyökkäilivät ja pehmoiset lehdot lepoon pyysivät: täällä on rauhaa! Ja hän heittäysi onnellisena rannan ruohostoon.

Mahtavalta virralta vyöryi vilpoisia aaltoja rannalle, auringon säteissä kimallellen kuin kristallit. Hän kuunteli tulden vienoa säveltä lehdossa, tunsu kukkien suloista tuoksua ja nautti luonnon sopusointua. Ja unmittaen silmänsä antoi hän aatosten liidellä kauvas kauneuden satunnalle — — —

Sitten avaten silmänsä hän ihmetellen katsoi virran yli toiselle rannalle. Koko suuri kaupunki oli kadonnut sakeaan savupilveen, jota auringon säteet kultasivat. Vain sieltä täältä pisti pilvestä esiin tehtaanniippu tai kullattu kirkontorni. Näin nähden hänestä näky oli suurenmoinen — melkein kaunis! Sillä tänne ei näkynyt muuta kuin tuo kullattu peite . . .

Hiän nautti tuosta näyestä, josta niin moni ennen häntä jo oli nauttinut. Ja hän unnmisti silmuänsä uudelleen ja antoi aatteitten lentää ilman ohjia.

Mutta ohjattomat aatteet lentävät aina tuskaiseen menneisyyteen!

Yhtäkkiä kuuli hän kuin unessa tuolta kultaisesta savupilvestä väräsyttävää voitotusta, itkua ja hirvittäviä kirouksia. Ja ilmassa kuului viuhkunaa kuin ruoskan siimasta.

Kiihtyneenä kavahhti hän jalkeilleen. Oh, te kirodot kuvat entisiltä taistelutanterilta, milloin minut jätätte? Menkää! Rauhan Saarella ei teille ole tilaa: —

Hiän katsoi ympärilleen. Aurinko oli jo laskeunut sakeaan savupilveen. Ja sen mentyä oli tuo kaunis kultainen hohde kaikkialta kadonnut. Harmaan savun läpi näki hän enään vain harmaaseen todellisuuteen.

Ja loiskivien kristallilaineiden tilalla nyt keltainen lokaviemärin vesi raskaasti rannan kiville löi. Kukkain äskeisen tuoksun haihdutti kaupungilta tuulen tuoma kivihiilen katku; tuulen soiton voitti kaukainen tehtaitten jymy ja pauke.

Hiän vavahti kuin haavoitettu eläin: raa'asti oli hänen rauhansa rikkoutunut — hänen täytyi taas en lähteä! —

Ihmiesten "Rauhan Saarelta täytyi hänen lähteä — etsimään rauhaa!

Mutta minne?

Suuntaa ei hän tiennyt valita. Alakuloisena astui hän vain lehtikujaa myöten raunalta pois.

Mutta tiellä liikkui kiiltäviä ajoneuvoja ja huolettomasti nauravia ihmisiä. Ja hän käänsi tahdottomat askeleensa sisälle lehtoon.

Vaan ylt'ympäriinsä sieltä kaikui lehvien pimennosta rivoa ja onttoa naurua, — samaa, jota hän kaupungilla kuuli noista palatseista.

Ja hänen sydäntään kivisti, sillä hän ei tiennyt minne askeleensa ohjata.

Mutta hänen sydäntään kivisti myöskin uudelleen elpyvä viha. Eikä hän enään muistanut, että hän oli sopinut vihansa kanssa lähtiessään rauhaa etsimään: rauhaa hän ei ollut löytänyt, mutta viha oli vielä jälellä — —

Ja silloin vaimoi hän kauhean valan: hän uudisti ennen antamansa taistelulupauksen!

Ja hän läksi —

Ja höyryävää hurmetta jätti hän jälkeensä tuolla suuressa elämän kaupungissa.

Ja tulvilleen tuli verta tuo mahtava elämän virta.

Mutta Rauhan vankikomeron raudat ruskivat...

Einari Teräs.

2,

ISÄ — — — !